

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Gasparis Lechneri E Societate Iesv Theologi. Sodaliv Partheniv. Siue Libri Tres Qvibvs Mores Sodalivm Exemplis Informantvr

Lechner, Kaspar

Dilingæ, 1628

VI. De Menstruo Sanctorum cultu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51916](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51916)

cerem si ignavis virtutem verba ad- Sallust. in-
derent. Nam strenuis abundè satis di- lurg.
ctum puto; ait ille.

CAPVT VI.

DE MENSTRVO
SANCTORVM
CVLTV.

I.

Consueuerunt Sodales ad men-
sis cuiusque principium sche-
dulas Diui alicuius nomine inscrip-
tas fortiri, quæ præterea sententiam
è sacris literis aut sancto Patre de-
promptam continent. Adscribitur
virtus vna, aut honesta operatio, cui
præ cæteris per eum mensem vacare
debeant. denique pro certis seu ne-
gotijs seu personis preces indicun-
tur. In Congregationibus superioris
Germaniæ eo tempore Sodales Sym-
bolam bonorum operum conferunt,
quæ deinde publicè recitantur, vt alij

Consue-
runt esse
rendi bo-
na opera
descripta
quo tem-
pore ca-
perit.

CIC.

MCLXXX.

ad imitatio nem inardescant. Quem scribendi bonorum operum morem Ingolstadij ortum reperio ex eo, quod prius quisque rogatus, verbo enunciare solitus fuerit, si quid publice priuatimq; bene gessisset. Quod cum multis difficile videretur, & modestia aut verecundia præpedirentur, ne liberè in medium afferrent, quæ perpetrassent: capta est ea ratio, vt chartis sua opera perscripta crederent, & in Sanctorum sortitione in commune conferrent. Omnia hæc & ad virtutem Sodalium augendam, & consolationem ingenerandam facere, manifestum esse arbitror.

*Sortitio
Sancti So-
dalibus
corda est.*

CIC.

MCCIII.

II. Hinc eum morem diligenter seruarunt, & in eo præsidium Sodalibus sæpe reppererunt. Portuenses tanto studio ferri ad optionem illâ sanctorum memorantur, vt eos non pigeat leucas quatuor & quinque etiam emetiri, ne exortes sint.

Ad Limensem Sodalitatem die calitibus omnibus sacro, ad sanctos

sor-

fortitò capiendos conuenere mille
 quingenti. Nec defuere huic tantæ
 celebritati Regij Consiliarij, inter
 quos omnes, quam plurima pro Fi-
 delibus vita functis suffragia defig-
 nata sunt; Sacra verò speciatim pro-
 curanda amplius mille schedis in-
 scripta. quod Linæ magnum opus
 est, cum pro vno sacro stipendium
 octo argenteorum exposci soleat.

III. Etiam vita defuncti spem a-
 liquam in ijs Schedis pia religione
 collocarunt. Qui moriens eas ad ex-
 tremum perlegit exemplum, supra
 memorauì. Neapoli septuagenarius
 duos postremos vitæ annos Sodali-
 tio consecrauerat. atque hos tantum
 se vixisse dictitabat, amississe reliquos
 nullo fructu hic moriens mandauit
 suis, vt schedulas menstruas filo col-
 lectas colloque suspensas sepulturae
 secum inferrent, testimonium pieta-
 tis.

Alter Aletij easdem in speciem
 monilis cõtextas sibi iussit collo cir-
 cumdari, vt eo seu ornatu seu patro-
 cinio.

*Schedas
 secũ tu-
 mulo in-
 ferunt.
 c. 5. n. 15.
 An. CIO.
 IOXC.
 CIO.
 IOXIII.*

*CIO.
 ICXCII.*

Mor-

Mortem contra audentior iret.

Quod Oeniponte quoque fecisse aliquem annuæ ipsorum referunt. Leuia hæc videri cuiquam possunt: sed pietatis æstimatori magnum est omne, quo Deus colitur.

CIC.

DXXIV.

*Deus est
morem
miracu-
lis probat.*

IV. Quam vero superis ille cultus gratus fuerit, beneficia, quæ suis inde clientibus contulerunt, satis declarant. Cæsar Augustæ præteribat, fortè Sodalis quidam in primis honestus pontem, quem Iberus subterlabitur; cumque equus, quo vehebatur, ex inopinato euentu, concitatus ac ferociter capillet, equitem in vltiorem crepidinem pontis ita deiecit, vt excussus ex ephippio sederet in summa trabe transuersa, quod diuinitus factum, ne in flumen præcepseretur, nemo dubitauit, qui loci angustias, equi ferociam & periculi magnitudinem attentè perspexit. cum salutis causa quæreretur, eam non de nihilo inuenerunt, quod eo ipso tempore eques corollam prætoriam in honorem D. Augusti

qui eo mense pro tutelari sancto ob-
tigerat, recitauerit.

An. c10.
10XC.

V. In ea Brasilorum Sodalitate,
quæ à Patribus Collegij Fluminis Ia-
nuarij regitur, Sodalis quidam à vi-
cinis hostibus occupatus confracto
vulneribus capite, & corpore con-
scisso pro mortuo fuerat relictus. Is,
cum primum corpus sentiendi vires
recepit, cruce frontem muniens, S.
Barnabæ Apostoli menstrui patroni
opem implorauit. tum vasto flumini
se commisit, sensitq; auxilium, quod
postularat. nam & vitam polliceri, &
animum addere, & quasi prætenta
manu natantem adiuuare visus est
sanctus; ita incolumis euasit, & præ-
ter omnium expectationem sanita-
tem quoque recuperauit.

VI. Sed vt animus dignitate præ-
stat corpori, ita pluris facienda bene-
ficia sunt, quæ illi impenduntur, quã
quæ in hoc consumuntur. Neapoli
duo, quæ narrabo euenerunt. an So-

Ad meli-
orem Gi-
tam re-
uocantur.

M quo

quo agimus, insigniter comendunt.
 Quidam, quamuis omni vitiorum
 generi immersus, ad patres tamen
 Societatis accessit, atque ab ijs pa-
 tronum aliquem in tali scheda scri-
 ptum sibi dari petijt; datus est S. Hie-
 ronymus sorte eductus. sequenti no-
 cte cum se quieti dedisset, vidit san-
 ctum senem illum truci vultu, at-
 tentibus oculis, accensam digito sibi
 fornacem monstrare, atque hor-
 ribili voce dicere, in hos quam pri-
 mum conijceris ignes, nisi aliam vi-
 uendi rationem instituas. Alius ac-
 cepta scheda, somno se dedit, sed
 à Dæmone excitari se sensit, & per-
 vim è lecto extrahi; & cum contra-
 tam foedum hostem nulla aptiora
 arma infelici iuueni suppeterent,
 quanta maxima poterat vocis con-
 tentione, tutelarem sanctum appel-
 labat. ecce tibi illico niueis induta
 vestibus mulier, & Dæmonem con-
 tuens: *An nescis, inquit, quibus iuue-
 nis hic hodie presidys sese firmanerit*
non vult longiorem orationem fec-

missimum mancipium, & in suas se-
tenebras coniecit: mulier ex oculis
abijt. Vita emendatè postea institu-
ta est.

VII. Illud feliciusné sit an lepi-
dius dubito. Ridebat adoleseens om-
nem rationem Sodalitij Olyssipo-
nensis petulantius; cuius flagitij cum
ab vno Sodalium seuerius castigare-
tur, *Age*, inquit ille, *Schedulam mihi*
vnam hoc mense Rhadamantus ali-
quis ex vrna moueat apud vos; & si
quidem sancti, quem Tutelarem vene-
ror, nomen mihi exierit, ea syngrapha
fit, me Sodalitati vestra accessurum.
Ergo dies aderat, demittuntur in vr-
nam nomina. sortitò educuntur, eo
ipso nomine, quod optauerat, sche-
da elata est; accepit omen & Albo
Mariano nomen dedit. Ita ioci aliqui
seriam fortunam trahunt.

VIII. Iam quod ad sententias
subscriptas attinet, plus ijs boni in-
est, quam prima fronte ostentant. Nā
vt omittam, quod menti cogitationē
piam subijciant; sæpe eam vim habu-
erunt,

M 2

erunt,

An. CIO.

IOCXIII.

Quidam
ad Sodal-
itatem;

Quid bo-
ni sentē-
ria sub-
scripta
contine-
ant.

erunt, vt insignis vitæ aut morum commutatio sequeretur. Notæ Virgilianæ sortes ad agendum duces: nota Diuorum facta, qui sacrorum verborum auditione lectioneue vitam aliam ingressi sunt. S. Antonius

*S. Athā.
in eius
Vita.*

audijt: *Vade, vende, quæ habes; veni, sequere*, Sibi dictum credidit; & ex eo quantus? S. Augustinus cum æstu cogitationum miserrimè iactaretur,

*S. Aug.
in cōfess.
l. 8.*

audissetque *Tolle lege, Tolle lege: Arripui*, inquit, *APERVI ET LEGI* in silentio capitulum, quo primum coniecti

*Ad Rom.
13.*

sunt oculi mei: Non in comessationibus & ebrietatibus, non in cubilibus & impudicitijs, non in contentione & emulatione: sed induimini Iesum Christum: & carnis prouidentiam ne feceritis in concupiscentijs. Nec ultra volui legere: nec opus erat. Statim quippe cum sine huiusce sententiæ, quasi lucis sinceritatis infusa cordi meo, omniæ dubitationis tenebræ diffugerunt. Vnde è quali principio tantus Doctor in

*In Orbita
pietatis.*

viam deductus sit. Consimilia multa memorat P. Ioannes Dauid, quæ non

exscribo : sed Sodalibus sua non desunt, quæ alijs quoque in hoc genere exempla exhibeant.

IX. E Camberienſi Sodalitate ad familiam S. Franciſci Capucinorum duo ſe contulerunt. Hi ſententijs in menſtrua ſortitione eductis, ad hoc vitæ inſtitutum amplectendum per-motos ſe fuiſſe proteſtati ſunt. Ingolſtadij voto quidam ſe Religioni deuouerat, vt inde morbo remedium quaereret. Conualuit; & animus ægrotare cepit, atque in dies peius habere; ac peſſumiuiſſet ni inter ſortitionem Sanctorum ad mentem meliorem, voti quæ memoriam & executionem ſubſcripta ſententia reuocatus fuiſſet. Erat illa ex D. Bernardo: *Quid tardas ipſum quem iam dudum conceperas ſpiritum parturire ſalutis? nil mortalibus vel morte certius vel incertius hora mortis. Quomodo viuere poteſ, ubi mori non audeſ?* Rem fuſius narrat R. P. Ieremias Drexelius in ſuo Trimegiſto, lib. 2. c. 7. §. 3.

Ad Reli-
gionem
Vocant.
CID. 100.

CID. 100
VI.

Epid. 105.

X. Barij graui iniuria laceſſitus a-

M 2 do-

um.
Vir.
uces:
rum
e vi-
onius
ni, ſe
ex co
u co-
tur,
Arri.
in ſi-
niedi
tioni.
bus
& a.
Chri.
feca.
a vo-
uippe
ſi luce
mme.
t. V.
tor in
multi
a non
or.

An. CIJ. dolescens inimici eadem meditaba-
 IOCIIV. tur. Interea mensuris illis sententijs
Iniuria- rum Con- donatio- nem sta- dent. constanter admonebatur, vt iniuri-
 am condonaret. Deterritus igitur,
 tandem à prauo consilio secum ex-
 pit voluere, qua ratione posset ani-
 mum reconciliatum inimico signifi-
 care. In forum ergo procedit, vbi al-
 ter esse consueuerat; aderant inimi-
 co frequentes, & in foro spectatorū
 ingens numerus. Sodalis nihilomi-
 nus victoriæ de se reportandæ cupi-
 dus, quid alij de se opinaturi essent,
 parum attendens ad genua inimici
 se abijcit, & : *Quid hominum leges, in-
 quit, iubeant non ignoro. Sed me tibi
 Deus pacem amicitiamq; offerre impe-
 rat; tanto Imperator repugnare nō po-
 tui.* Simul vbertim lacrymans pedib;
 oscula impressit. Hære alter, tum e-
 tiam in amplexus ruere, & sibi Oresti
 eū posthac Pyladem futurū dictitare.

CIA

IOCIIV.
Ab inho- nestis vi- ta ab- strahunt.

XI. Hic, quem dixi ab odio ini-
 micitijque ad amicitiam traductus
 est: alium ab amoribus eadem apo-
 phthegmata reuocarunt. Neapoli
 qui.

quidam parum integritatis amans
sententiam acceperat, quâ impurita-
tem suam aperte perstringi sentie-
bat. ratus igitur non fortuna eam si-
bi, sed hominum industria obiectam
fuisse, illis se immiscuit, quibus non-
dum distributæ fuerant; simulque
cum ijs denuo sortitus est. At ubi
sententiam eduxit, elata voce: Pa-
ter, inquit, licetné coram hac mul-
titudine facinus fateri meum? Pa-
ter è Societate prohibuit tunc quic-
quam proloqui; at ubi dilapsi sunt
alii: *Accepi, inquit, in templo schedu-
lam, quâ cum acriter vulnerari me a-
nimaduverterem, domum te deduxi ac-
cepturus aliam mitiorem; & ecce tibi,
isdem verbis eademq; sententia vita
mea turpitudine reprehenditur.* Dice-

*A Deo
afferuntur.*

Psal. 30.

vincere valeant : alij sæpe in aërem effundunt.

An. CIO. XII. Hinc eadem in vrbe cuidam
 10CIV. inter alia illud dixisse memoratur.
*In bonis
 propositis
 roborant.* *Singulari studio te sancto illi commen-
 da, & vitæ rationem imitare, qui tibi
 sorte obtigit; & subscripta verba non
 ab alio, quam a meo tibi dici spiritus
 existima.*

An. CIO. XIII. Itidem perditæ vitæ iuue-
 10CV. nis & meretricijs amoribus imple-
 xus, cuiusdam Sodalis labore ad sa-
 niora consilia reuocatus est: consue-
 tudine tamen inueterata propè retra-
 hebatur in fornices. Ne fieret, anxie
 Virginis MARIÆ identidem opem
 implorabat. Aderat primus dies mē-
 sis; sortitus est illam è D. Gregorio
 sententiam: *Noli cessare ab oratione
 tua; quod enim tibi largiturus est De-
 us, non negabit, sed differt.* Hoc quasi
 subsidiorum nuncio animatus, per-
 sistit in precibus & casto consilio.
 Posteriore mense idem planè apo-
 phthegma omnino diuinitus illapsū
 obtigit. Itaque tantum animo con-
 cepit

cepit pietatis æstus : vt non modo à veteri consuetudine omnino se abruperit, sed cænobij consilia agitare cæperit. Atque hæc ferme de sanctorum & sententiarum fortitione occurrerunt scribenda.

XIV. Certam autem virtutis exercitationem, & Personam, Communitatem, aut negotium, pro quibus Sodalitatis ille ex instituto precetur, subscribimus, vt humanam mentem in multa diffusam, & ob id facti sæpè incertam ad certum aliquid reuocemus. Atque id quod de vnius virtutis proposito diximus, vehementer cõmendant vitæ spiritualis Magistri. Nã quemadmodum qui duos insectatur lepores, neutrum capit. ; ita qui sine ordine ac certa lege virtutes vno omnines impetu persequuntur, laborem magnum sumunt, fructum exiguum capiunt. Monent igitur vnã aliquã deligendam esse, cui præ cæteris operam impendamus nostram, quam & noscere penitus ; & vsu continuo propriã facere studeamus. Sic è toto

*Certa
Virtus
eligenda
cui ex
proposito
insistas.*

*Vide Al-
uar. de a-
dept. virt.
p. 3. c. 7.*

*Ita vitia
vnum
seorsim
expug-
nandum.*

*l. i. de i-
mitat. c.
ii.*

*De Exa-
mine
particu-
lari.*

vitiorum agmine quasi ad certamen
singulare prouocandum vnum, cum
quo strenuè congregiamur atque
debellemus; tum aliud atque aliud
tentandum ac conuellendum est.
Tela seorsim fragilia, in fasciculum
ligata quoduis robur eludunt. Ita
vitiorum omnium victor erit, qui
contra singula pugnaverit. Vnde
Thomas ille Campensis: *Si omni an-
no, inquit, vnum vitium extirpare-
mus, citò viri perfecti efficeremur.*

XV. Tota verò seu virtutis infe-
rendæ seu vitij extirpandi ratio qua-
tuor præceptis continetur. Primum,
ut è somno experrecti ante alias cu-
ras virtutem illam serio animi pro-
posito complectamur, eiusque exer-
cendæ occasionem elabi nullam pas-
suros constituamus; simul Deum
precemur, ut tantis cæptis bonus an-
nuat, roburque addat cogitata per-
ficiendi. Alterum, ut nullam deinde
occasionem rectè agendi omitta-
mus, & vtrò quæramus, si se non
offerat, totoque conatu ad virtutem
illam

illam acquirendam nitamur. Tertium, ut bis interdum rationes inspiciamus, examinemusque quid in ea re præstiterimus, quid neglexerimus: tum diligenter notemus quoties in eo officio socordes fuerimus. Quartum denique ut diem cum die, hebdomadam cum hebdomade, & mensem sæpè cum mense conferamus, ut constet, quo augmento virtutis, quo decremento vitij remegerimus. Quo studio brevi tempore quamvis virtutem nobis comparabimus, quodlibet contra vitium eradicabimus. Plura de hac sortitione scitu per quam vtilia reperiet lector in Trismegisto P. Drexelij. l. 2. c. 5. 6. 7. 8. 9. 8.

XVI. Ad extremum quæ de bonis operibus scripto consignandis, & in commune conferendis instituta sunt, nemo ambiget sapienter instituta fuisse; non sui ostentandi causa; quis enim tantum laborem fumo vendat? Sed ut cum ad reliquorum notitiam cuiusque facinora

*De more
bona op.
ra scripto
offerēds.
Eius caus.
sa.*

x.

men
cum
que
aliud
est.
lum
Ita
qui
nde
i an.
pate.
inse.
qua.
um,
s cu.
pro.
exer.
pal.
um.
san.
per.
inde
itta.
on.
tem
lam

2. præclara deuenierint, ad imitationem alij prouocentur; alij lætitiã capiunt se in ea Sodalitate viuere, è qua tantum boni in omnes participes deriuetur. Accedit, quòd vt infirmi ac miseri omnes sumus, inscientes sæpe alijs id obijciamus, vnde deteriores fiant; nulla alia ratione opportunius damnum id sarcire possimus quam si ea perferibamus, quæ seu legant seu audiant *glorificent patrem, qui in caelis est.* Vt omnino in hac consuetudine mali nihil aut vani inesse prudentes inuenturi sint, quàm quòd reprehendatur.

Matth. 5.

CAPVT VII,

SODALES STA-
tum Religiosum comple-
Etuntur.

Sodalitia Religionum quædam seminaria videri possunt; ita ex illis in has multi coment. Cuius eam ego causam esse cogito, quod ad sa-
cram